

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IESE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondū 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrierile nefrancoate nu se primesou. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 65.

Joi, 20 Martie (1 Aprilie).

1886.

Nou abonamentū

la

„Gazeta Transilvaniei”.

Cu 1 Aprilie 1886 st. v., se va începe unu nou abonamentū. la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai fōiei noastre.

Prețul Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„șese ” 6 ”

„unu an 12 ”

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„șese ” 20 ”

„unu an 40 ”

Abonarea se pōte face mai ușorū și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomanda a însemna pe cuponū numărulū fășiei sub care au primitū țiarulū.

Domnii ce se vorū abonā din nou sē binevoescā a scrie adresa lāmuritū și a arēta și posta ultimā.

Administrațiunea.

Brașovū 19 Martie 1886.

Turburările în Belgia atragū ađi în mare măsurā atențiunea publicā, mai cu sēmā în Franția și în Germania. Aceste două state se armēzā neconținutū, cu ochii ațintiți unulū asupra celuilaltū. Dēr nu scimū de ce arū trebui sē se tēmā fiecare din aceste două imperii mai multū, de armata contrarā ori de inamiculū din intru, care se'nmulțesce și se întăresce pe ți ce merge. Acestū inamicū este socialismulū.

Mișcarea lucrătorilorū în Belgia este de naturā a deștepta cele mai mari îngrigiri în imperiele vecine și principele de Bismarck a și accentuatū în Reichstagulū din Berlinū pericolulū mișcărilor socialiste, ce se facū sub egida așa numitei „Internaționale.” Ba cancelarulū germanū a mersū și mai departe și a vorbitū de „stēgurile cele roșii din Franția”, carī și astāđi arū amenința unitatea Germaniei.

„Nu scimū, ți se Bismarck, ce va mai fi în Franția. Dēcā însă se vorū nasce asemeni mișcări ca cea din 1792 în contra dinastiilor, preoțimeii și a nobilimei, atunci așū dori ca imperiulū germanū sē fiā tare și mare. Amū avutū 15 ani pace, poporulū încă n'a ajunsū a fi mulțamitū, dēr încă este timpū; de aceea mē grăbescū cu reformele, ca dēcā se va face rēsboiu Germaniei sē fiā tare.”

Acestā nouā expectorare a lui Bismarck în contra Franției a produsū mare senzațiune, dēr nu a pututū scōte presa francezā din tactica ei prudentā. Ađi însă nu voimū sē vorbimū despre relațiile între Franția și Germania, ci voimū sē ne ocupāmū numai de turburările socialistilorū în Belgia. S'a lățitū deja faima, că din incidentulū acestorū turburări principele Bismarck ar avē de gândū a propune puterilorū o comunā procedere în contra anarchismului.

Dupē scirile ce ne sosescū din Belgia rēs-vrētirea lucrătorilorū a luatū nesce dimensiuni fōrte mari, ei nu numai că facū grevā, ci se ridicā în contra stăpānilorū lorū fabricanți, distrugū fabricile, ba mergū până a ataca și castelurile și a aprinde clădirile celorlū avuți. Se vede că „Internaționala” a declaratū rēsboiu tuturorū fabricanților și proprietarilorū în Belgia, din cauzā, că nu vorū sē mai îmbunătățescā starea lucrătorilorū.

Gvernulū belgianū s'a vēđutū constrinsū a convoca rezervele și a mobilisa armata în contra rēsvrētitorilorū.

Nemulțămirea între lucrătorii belgiani este într'adevērū mare, din cauzā că numărulū lorū este fōrte însemnatū și deōrece populațiunea

în Belgia e multū mai dēsā, ca în alte țeri ale Europei, este și lēfa ce o capētā ei mai micā ca în alte țeri ale apusului. De aci vine nemulțămirea, de aci încercările de a rezolva acestā ces-tiune socialā cu forța.

Cātū pentru organizațiunea „Internaționalilor” în Belgia — scrie Emile de Lavelaye în opulū sēu „Socialismulū contemporanū” între altele:

„In anulū 1865 a începutū sē se stabilēscā „Internaționala” și între Belgia. Prima secțiune s'a formatū în 1868 în Lüttich, de atunci încolo s'a înmulțitū numărulū secțiunilorū succesivū și la finea lui Decemvre 1868 s'a stabilitū o uniune între tōte aceste secțiuni, alegēndu-se unū consiliu generalū de 16 membrii și înființāndu-se fōia „Internaționala.” Secțiunile aveau sē trimi-tā în fiā-care anū delegați la congresulū generalū. În 1873 a decisū alū doilea congresū din Anvers, sē se facā pregătiri pentru o grevā generalā a lucrătorilorū.

„Internaționala” în Belgia ajunsē prin acestā organizațiune a representa 8 secțiuni cu vr'o 200,000 de membrii. Mai târđiu a încetatū se funcționeze uniunea generalā, diviđāndu-se socialis-tiții belgiani în două partide. Unii adecā voescū, ca și socialistii germani, sē ajungā la pu-tere pe calea alegerilorū și de aceea pretindū votulū universalū în conformitate cu elementele radicale ale burgesiei; ceilalți, pe cari fi repre-sintā țiarulū „Le Mirabeau” susținū ca și nihi-liști, că spre a ajunge la scopū trebuie mai nainte sē se distrugā totū.

În turburările țilelorū din urmă se vede că partida celorlū din urmă are conducerea. De aceea mișcarea nu s'a mărđinitū la simpla grevā, ci greviști au distrusū și jăfuitū fabrice și mine din care cauzā s'au și întēplatū nesce ciocniri sāngerose între rēsvrētitori și între armatā.

Ori cātū de mare ar fi pericolulū, de care este amenințatā Belgia din partea socialismului, ea totū este multū mai fericitā, ca țera nōstrā, unde nu cunoscēmū încă acestū soiū de socialismū. În Belgia e vorba de aceea, ca muncitorulū sē pōtā trăi mai ușorū, la noi nu mai pōte trăi nici celū ce muncesce și sate întregi de țe-rani își părăsescū pēmēntulū emigrāndū din cauza miseriei și grelelorū sarcine publice.

Resultatele convenției cu România.

Deputatulū Neményi susținū în interpelarea sa, făcutā în camera din Peșta, că de avantajele convenției nōstre comerciale cu România s'a bucuratū numai și numai acestū statū, ear' monar-chia nōstrā a avutū a suferi numai desavanta-gele ei.

Dēcā a fostū consultū, ca în ajunulū tractărilorū pentru noua convențiā unū deputatū din dietā sē producā astfel de exagerațiune a stă-rilorū faptice, care e de naturā a pricinui și mai mare fierbere în România și prin urmare și mai mari greutăți încheiării convenției, se pōte aprecia și din următoarele date ce le găsimū într'o dare de sēmā publicatā în țiarulū „Națiunea” din Bucuresci:

Sub titlulū de „Politica nōstrā comercialā și con-vențiā cu Austro-Ungaria”, d. Ștefanū Popū a datū la luminā, acum câteva țile, o broșurā tractatā cu o de-plinā cunoscință de cauzā, într'o limbā ușorā și inteli-gibilā pentru tōtā lumea. Autorulū espune, pe temelulū datelorū statistice oficiale, resultatele mai multū decātū dezastrōse ce regimulū convenției cu Austro-Ungaria a avutū pentru comerțulū și micile nōstre industrii în formațiune. Media anualā a esportului nostru totalū dela anulū 1871 până la 1876 era de aprōpe 159 milioane lei, pe când media anualā a importului abia trecea peste 101 milioane, de unde resulta în favōrea nōstrā unū plus de aprōpe 58 milioane pe fiecare anū. Dela 1876 încōce până la 1886, media esportului în paguba nōstrā este de aprōpe

90 milioane de lei pe fiecare anū. Cu alte cuvinte, de unde dela 1871 până la 1876 căștigāmū pe fiecare anū aprōpe 58 milioane de cātū cheltuiāmū, dela 1876 până la 1886 consumāmū cu 90 de milioane mai multū decātū producēmū.

„Când amū avea în țērā, țice d. Ștefanū Popū, „mine de aurū sēu de argintū, cari sē ne producū unū „cāștigū anualū netū de vr'o 90 milioane celū puținū, „atunci amū putē țice, că consumāmū totū ce producēmū „și materialicește stāmū pe locū, nu mergēmū nici în- „inte nici înapoi; dēr pe cātā vreme aurulū nu se pro- „duce în țērā, ci se aduce din străinătate pe o pōrtā și „pe cealaltā iese în cantități mai mari, este învederatū „că mergēmū îndērētū sēu, cu alte cuvinte, consu- „māmū din economiile ce amū făcutū în trecutū, „sēu facēmū datorii până când va veni o ți, în care „se va goli saculū economiilorū vechi, vomū pierde și „creditulū și atunci vomū fi siliți sē consumāmū numai „atātā cātū producēmū.”

Trecēndū la comerțulū nostru cu Austro-Ungaria autorulū broșurei în cesiune constatā, érāși pe temelulū cifrelorū oficiale, că esportulū nostru în acestā țērā, de la 1871 până la 1876 a fostū în medie anualā de 58,090,000 lei, ér importulū nostru din acea țērā de 39,945,000 lei, astfel că, pe fiecare anū, rēmānea în favorulū nostru 18,145,000 lei, pe cari fi primeamū re-gulatū din Austro-Ungaria peste suma ce'i trimiteamū noi. Aceasta a fostū era galbinilorū austriaci, cari se găseau cu mulțimea la noi, pe acele vremuri, și cari astāđi s'au rāritū așa de tare, încātū n'au mai rēmāsū nici chiarū de sēmēntā.

Dēcā pe de altā parte, consultāmū datele statistice dela 1876 până la 1886, în privința relațiunilorū nōstre comerciale cu aceeași țērā, găsimū că în acestū din urmă intervalū, noi amū trimisū în Austro-Ungaria cātē 71½ milioane lei în aurū pe fiecare anū mai multū, de-cātū ceea ce amū primitū dela densa în monedā.

Așadēr, pe când nu avēmū convențiā comercialā cu Austro-Ungaria, acestā ne da nouē cātē 18,145,000 lei pe anū mai multū decātū fi damū noi, ér sub impe-riulū convenției i-amū datū în cursū de țice ani cātē 71,537,000 lei pe fiecare anū; va sē țicā diferența în favorulū ei și în paguba nōstrā este mai mare decātū 89½ milioane pe anū.

„Este curiosū, observā d-lū Ștefanū Popū, că pe „când importulū nost' u din imperiulū vecinū s'a totū „urcatū, importulū lui dela noi s'a totū redusū, așa că „pe când înainte de convențiā din România treceau în „Austro-Ungaria 36½ la sutā din esportulū nostru to- „talū, pe timpulū convenției imperiului vecinū a scosū „din țera nōstrā numai 33½ la sutā din esportulū nostru „totalū, ér esportulū Austro-Ungariei în țera nōstrā după „convențiā s'a urcatū cu 370 la sutā peste cifra dinainte „de convențiā. Cu alte cuvinte, Austro-Ungaria înainte „de convențiā cumpēra dela noi mai multe produse și „ne vindea mai puținā marfā, ér după convențiā ne-a „vēndutū mai multū și a cumpēratū mai puținū.”

Discursulū deputatului Truța.

(Ședința camerei din Peșta dela 10 Martie 1886.)

Onoratā dietā! În viața nōstrā constituționalā stāmū în fața unei reformări nouē de lege, care este o cesiune de fōrte mare însemnatē pentru administrarea de jos.

Nu se pōte nega, on. dietā, că în era de desvol-tare a vieții nōstre sociale, prin grabnica creștere perio-dicā a relațiunilorū sociale și a cerințelorū lorū, s'a ar-țetatū necesitatea d'a întregi și deosebitele instituțiuni amēsurate — pretențiunilorū timpului; și este îmbucurătorū, că guvernulū este cu atențiune și la suplinirea lipselorū ce se simțescū prin pracsā în instituțiunile societății.

Este o întēmplare îmbucurătoare și d'abia am aș-teptatū acestū proiectū de lege municipalū de multū promisū, pentru că credū, că toți amū fostū con-vinși, că dispozițiunile legale de până acuma în acestā privință nu mai potū corēsponde actualei libertăți indi-viduale și a dreptului de autonomiā politicā mai des-voltatū.

Nu pentru aceea, on. dietā, căci după mine pārghia cea mai de frunte a bunei administrațiunii a statului este ca în aceea sē se espriie desvoltarea naturalā; căci, ca domnirea dreptului și a libertății sē fiā asigurată în viața comunā, numai instituțiunile de dreptū constituționale nu suntū de ajunsū, ci suntū de lipsā tōte acele institu-

țiuă administrative, care fac cu puțință validitatea practică a ordinii de drept și a libertății, și a asigura pre singuraticul ca și întregul contra volniciei și vexațiunii din partea oficialilor.

Însă fiecare reformă numai atunci poate fi salutară și folositoare pentru regularea raportelor sociale, decât cea reformă, dezvoltându-se în viața poporului, țintesc la asigurarea libertății individuale și politice, și prin estinderea ei la înaintarea întregității sociale și a intereselor de existență.

Trebuie să recunoștem, că instituțiile noastre administrative de până acuma sunt foarte defectuoase, însă totodată trebuie să mărturisim și aceea, că acest proiect de lege nu le îndreptă de loc, pentru că în părțile sale mai de frunte acest proiect de lege nu schimbă întru nimic administrația de până acuma, ci numai în acel unic punct, că din dreptul de supraveghere a guvernului face o putere nemărginită, astfel încât cu această putere guvernul, ignorând funcționarii comitatensii aleși prin organele nerespundătoare denumite de el, nisuesc volnicese a nimici dreptul autonom ce a mai rămas din sistema comitatensă de până acuma. Nu numai, ci pe funcționarii aleși pe baza dreptului autonom comitatensii după placă îi poate suspenda și după placul său poate dispune și substituții. (S'auzim!) S'auzim!

Aceste dispoziții tendențioase ar vătămă adencă nu numai autonomia comitatensă, ci ele exprimă și neîncredere față cu cetățenii singuratici, declarându-i de incapabil a-și isprăvi afacerile administrative între marginile autonomiei.

Mă rog de ertare, on. dietă, însă această direcție administrativă, la care guvernul și executiva țintesc spre lărgirea puterii lor în contul drepturilor de libertate a popoarelor, nu va ajuta nici binele comun și nici interesele comune, ci va face să crească volnicia funcționarilor și vexațiunile față cu drepturile de libertate ale poporului, și prin acesta va îngreună neîndestulirea în straturile de jos ale poporului, și neîndestarea față cu guvernul (S'auzim! S'auzim!)

Dacă în vr'un stat al Europei sunt cestiuni și relații politice gingașe, care în interesul statului neamănat trebuie rezolvite, apoi deosebit la noi sunt la ordinea zilei. Aceste se pot rezolva numai pe temeiul egalei îndreptăți și cu estinderea libertății, cu uniformitatea legii electorale, cu judecătoria administrativă, cu stergerea instituției virilismului, cu pragmatica oficialilor și cu introducerea votării secrete. Aceste sunt astfel de lucruri care rămânem datorii viitorului, care însă și astăzi ar ajuta mult înaintarea administrației noastre (S'auzim!)

Proiectul de lege însă toate acestea nici nu le amintesc, ci, drept o dispoziție excepțională, sporesc numai puterea guvernului, deși trebuința acestei sporiri eu n'o găsesc de loc de lipsă.

Recunoșc, că în cazuri extraordinare se pot face și astfel de dispoziții excepționale, însă numai decât ordinea legală este clătinată; dără în patria noastră nu sunt astfel de împrejurări, decât nu cumva s'au luat la ochi naționalitățile spre motivarea astfel de dispoziții excepționale. Pe când acest proiect de lege era încă numai în plămădeală, am audiat accentuându-se, că astfel de dispoziții excepționale sunt necesare pentru înfrânarea agitațiilor și aspirațiilor naționalităților.

Acastă motivare mă îndemnă să mă ocupă mai cu d'amănuntul de această cestiune, pentru ca să arăt, că pentru naționalități astfel de dispoziție este superflua și fără rezultat.

On. dietă! Este adevărat, că la noi este cestiune de naționalități, precum este în fiă-care stat poliglot, unde naționalitățile se nisuesc a elupta egala îndreptățire, era elementul domnitor li-o denegă. Însă această este o cestiune, care se află între marginile legii și nu este o cestiune, care se vatemă ordinea legală sau se aibă trebuința de dispoziții excepționale. Dacă guvernul vră să îndrepte actuala noastră administrație, ceea ce dără cu toții dorim, atunci nu interesele guvernului, ci ale patriei comune trebuie să le ținem înaintea ochilor și să nisuiem spre întemeierea convie-

țuirii pacifice, spre regularea și consolidarea relațiilor noastre sociale.

Înainte de toate însă trebuie să isprăvim cu rezolvirea cestiunii naționalităților și se insistăm la severa executare a legilor, pentru că cestiunea naționalităților într'un stat poliglot, cum este și al nostru, este cestiunea unui contract social, fără a cărui deslegare statul nu se poate consolida; căci până când în societate este neîndestulare, până când tocmai în contra politicii guvernului se ridică gravamine întemeiate, până când o parte a cetățenilor ținu, că politica guvernului statului este îndreptată contra propriei lor rase și contra limbilor lor, până când guvernul cu intenție neglijă a duce în deplinire legile create de legislație până atunci, on. dietă, îndestularea și împreunarea tuturor puterilor este cu neputință, era fără această nu se poate așeza o administrație bună.

Neîndestularea naționalităților cu actualele relații politice este justificată, întemeiată; pentru că în străbuna lor patriă comună ele sunt considerate de coloni, de străini și se procedează față de ele ca față cu popore cucerite cu puterea armelor, care trebuie constrinse prin forță să respecte ordinea. (Contrațicere!) Acesta se vede și d'acolo, că puterea statului ajată spre înaintare exclusiv numai interesele Maghiarilor. Celelalte rase de popore nu numai se neglijă și nu se împărtășesc de nici un ajutor din visteria statului, ci se împedă încă și în întemeierea și ridicarea instituțiilor din puterile lor proprii, menite a desvolta starea lor spirituală și materială. Spre exemplu gimnaziul din Caransebeș și Arad, cărui guvernul le-a denegat licența înființării; reuniunea de femei din Sat-mare și reuniunea economică din Sibiu, a căror statute guvernul n'a vrut să le aprobe. Însă nenumărate alte cauze d'aceste așa pută inspira, din care se pot vedea, că politica guvernului este îndreptată d'adrepulă contra liberei dezvoltări a naționalităților.

Să vedem însă mai încolo! Nu-i destul, că sub actualul guvern legea de naționalități se scoate deplin din totă vigorea și valorea parte prin alte legi, parte prin abuzul comise de oficiali, și parte prin ordinații d'ale guvernului, astfel încât cea lege în viața practică nici după umbră nu există; nu-i destul, că totă puterea statului este în mâna guvernului; nu-i destul, că a sumuțat și societatea maghiară contra naționalităților.

Președintele dietei: »Rog pe d-lă deputat să binevoască a și alege expresiunile; a »sumuța« nu este expresiune parlamentară.» (Aprobări.)

Deputatul P. Truța: Este fapt, că statul prin deosebitele societăți aflătoare sub scutul său a declarat morțe naționalităților (Contrațicere!) Nu-i d'ajuns cu atât, ci acuma nisuesc încă și la fabricarea de dispoziții excepționale contra naționalităților.

Cu toate aceste d-lă ministru-președinte în deosebite rânduri a bine-voit a dice, că naționalităților aici așa bine le merge precum nicăiri în altă loc. (Strigări în stânga extremă: »Așa și este!«) Așa este?! Ertare, însă eu cred, că față cu ilegalitățile și nedreptățile ce se comită contra naționalităților, a mai dice, că așa este! și că pentru naționalități trebuie făcute încă și dispoziții excepționale: această este mai multă ca neumanitate! (Mișcare: strigări: La ordine!)

Însă, on. dietă, cu ce justificăți toate aceste dispoziții excepționale? Un motiv îl luați din întemeierea reuniunii culturale din Clușiu, spunend că această reuniune s'a înființat din motivul, că rassa maghiară este atacată și periclitată din partea naționalităților, că națiunea maghiară, elementul maghiar se asimilează celorlalte naționalități, deci este necesar ca în contra naționalităților să se facă orecari deosebite dispoziții contra naționalităților. Eu cred, că nici d-vostă nu credeți această afirmare, căci dacă a-ți crede-o, aceea în ultima analiză ar însemna, că în soiul maghiar nu este destulă tenacitate, nu destulă vitalitate pentru ca să se potă pe sine însuși conserva. Dără nu această este adevăratul motiv. Să fim sinceri. Eu cred că cu sinceritatea ajungem cu mult mai departe.

Din pricină, că în poporul nostru este atâtă tărie sufletească și putere morală, și se alipește de naționalitatea și de limba sa în așa măsură mare, încât de loc

nu-i aplecat a se asimila, pentru aceea trebuie să facem tot felul de dispoziții pentru ca se-lă slăbim? Și toate aceste se întemă din motivul și în cea credință greșită, că naționalitățile se pot asimila, și prin acesta se pot eroi stat național din acest stat poliglot.

Sunt mulți, care dic, că la noi cestiune de naționalități nu există, că nici nu cunoștem naționalități; alții era mărturisesc, că sunt, ce e drept, însă că nu ne place când se face amintire de ele aici în dietă. La afirmarea primă fiă-mi permis a răspunde, că acesta o combat faptele însele; referitor la a doua declară sincer, că nici mie nu mi place a o auzi, și mult mi-ar plăce decât la noi ar fi astfel de relații, ca nimeni să nu fiă constrins a aduce pre tapetă această cestiune, până când nu se va da ascultare deplină plângerilor poporului, până atunci nu poate fi nici vorba de consolidare și bună înțelegere; până când egalitatea de drept și libertatea nu dobândesc egală garanție pe seama fiecărui cetățian fără osebire de naționalitate și confesiune; până când legile aduse de legislație nu se vor executa cu fidelitate, până atunci jălbuirile de neîndestulare nu se pot lua în nume de rău. (Va urma.)

SCRILE DILEI.

Scrisorile lui Kossuth, ce le-am publicat și noi, n'au rămas fără efect. În comitatul Hunedorei deja s'a și început acțiunea pentru remaghiarizarea Maghiarilor valachiași și anume contele Kuun Kocsárd din Tordos dă câte un dar de 50 fl. tuturor acelor tordășeni, care vor lua de neveste fete maghiare. Foia bugetară speră că acest fapt »nobil« se va imita în toate satele espuse primejdiei valachisării. Acum a venit timpul să și arete Români din Hunedora hărnicia. De vor ține la religia, la părinții lor și la nemul lor vor respinge cu dispreț acei bani ai lui Juda. Suntem convinși că nici un Român nu va uita că a supt la sinul mamei române.

—x—

„Kolosvári Közlöny« dice, »că »feciori« (feciorii) valachii din comitatul Zarandă amenință în măsură mare siguranța personală. Nu trece și, fără ca feciorii valachi să nu spargă ușile vre-unui proprietar maghiar. Așa mai alaltăeri vr'o câțiva feciori ar fi spart ușile unui Franzelar maghiar, der prin ajutorul gendarmilor au fost respinși și au luat-o la fugă în codri. — Er au început reptilele să calumnieze și să facă din țințar armăsar. Semne de slăbiciune.

—x—

Doi călugări cerșitoresc din casă'n casă, după cum spun, pentru o biserică. N'ar fi nimic decât sfințiile lor s'ar mulțami cu ce le dă omul, der ni se spune, că unui particular i-au refuzat cu dispreț cei 20 cr. ce le dase. Asemenea purtare din partea »cuvioșilor« lor îndignă publicul și astădată li se va închide ușa'n față. Mai acum un an tot nisce călugări au avut aceeași purtare.

—x—

Réposatul Stoian Mihalovic a lăsat ajutore în bani școlilor centrale române din Scheiu; școlii române din Brașov-vechiu, fondului meseriașilor și spitalului civil. Fiă'i memoria neuitată și nobila faptă imitată!

—x—

Ministrul Trefort a mai »pricopsit« pe preotul gr. or. Neculae Cocioșu cu 50 fl. Te pui cu Cocioșu; odată a cântat cucurigu și i s'a și plătit coteorogela. Țră-lă, Dómne, că n'a știut ce i face ciocul!

—x—

Comitetul balului român din Viena rogă pe toate acele persoane, care au primit liste de subscripție, să

FOILETONU.

O privire asupra scrierilor populare.

(Urmare.)

La noi, când este vorba de cărți populare, puține într'adevăr merită acest nume: — le-ai pute numera pe degete — mai ales p'acelea, care ar oferi lectură bună și potrivită pentru tinerime, mai ales pentru acea tinerime, care a eșit din cursul cotidian (6—12 ani) și de repetiție (12—15) trecend peste anii 15 și intrand astfel în etatea pubertății numită în limba scolară »etatea adultă«.

Celelalte cărți menite pentru popor, nefind bune de nimic, nu merită nici o atenție. Să vedem, de ce? Ne vom sili, pe cât ne va tăia capul, să spunem păreri și convingeri noastre sincere și independente.

Se știe — ba este o cerință imperativă pedagogică, că literatura tinerimii trebuie să formeze comora și călăuză nemincinosă a vieții preste tot. Într'adevăr, ea se reformeză un popor — dându-i o direcție adevărată culturală, nu este destulă școlă educația până la 15 ani de etate: ci se-i dai tinerimii în mână de aci înainte o lectură bine aleasă și potrivită; căci scrierile ce se compun pentru junime, trebuie să întărească, să consolideze

caracterul încă de tinere, er nu se-lă împedea și strice. O carte bună dată în mâna unui adult trebuie să-lă facă pre acesta atent la erorile și defectele sale proprie față cu preferințele altora; trebuie să-lă facă atent la inferioritatea sa față cu meritele altora. Acestă comparare de caractere îl va pune de sigur pe adevărata cale a virtuții. O adevărată lectură educativă și instructivă totodată va îmboldi pe omul adult, să imiteze ce este nobil și adevărat, dându-i tăria să învingă predispozițiunea cătră minciună și falsitate, îl va face să cugete serios și-l va nobilita purtarea sa în societate. O lectură bună oferă junimii adulte și peste tot omului în orele de suferință, o recreație spirituală, ferindu-o de acte imorale și periculoase, îl întregese învățământul scolar. Cu un cuvânt, o literatură avută și bine aleasă pentru generațiunile tinere este ca un izvor nesecat de precepte estetice și învățături morale și folositoare, care au să le conducă pe cărarea virtuții și faptelor bune și mari. Pré de multe ori s'entemă însă, că cuvântul bun al învățătorului, care pe timpul anilor de școlă n'a putut pătrunde bine în inima și capul copilului, găsese primire călduroasă prin influințele ceva mai mult concentrate ale unei bune cărți de cetire, care prin limbajul său atrăgător poțe deștepta și hrăni cele mai sante sentimente. Trebuie să se știe și aceea, că învățătorul pré de multe ori voindu a se estinde, pe

lângă totă bunăvoința, nu va pute face această, pentru că este avisat la o mărginire strictă a materialului din cauza etății copilului. De aceea cu drept cuvânt avisează pedagogia mai nouă la literatura populară, der mai ales la acea literatură, menită pentru tinerimea adultă a fi o putere, a cărei importanță nici pe departe nu-i destulă de aprețită mai cu seamă la noi, care mai er alaltăeri n'aveam nici școlă, nici începuturi serioase de o literatură pedagogică populară. Totu cu acest drept vom accentua încă, că nu trebuie să primim orbesce de bun tot ce s'a scris pentru tinerime și pentru popor în genere. Dacă este vorba, ca o literatură să influințeze decisiv și în mod salutar asupra educației ulterioare a junimii noastre, a tinerelor generații peste tot: atunci trebuie să se poțe grigea cea mai mare atât întru alegerea materialului, cât și ce privesce pe autor și lada librarului, unde găsesc cărți și bune și rele, unde între o sută de cărți abia una-două ar fi corespondătoare scopului. În alegerea cărților de cetire să nu credem, că este destul, ca o scriere să fiă pentru cetitor d'o influință educativă ore-care; să nu ne mulțumim cu atât, ci să vedem, decât oferă ea și rezultate corespondătoare pentru pregătirea viitorului cetățian, ca el să fiă harnic și pregătit deplin, când va fi chemat să fiă membru activ al familiei, bisericii, statului și națiunii sale, patriei sale etc.

binevoiască a le înapoia cu orice rezultat, pentru a se pute încheia socotelele balului.

—x—

Concertul împreună cu danș se va aranja din partea junimei române din Budapesta în favorul societății de lectură „Petru Maior” în 3 Aprilie st. n. 1886 în localitățile căpitanatului din Ferencváros, Bakácsér 14. În pauză se vor danș jocurile naționale „Călușierul și Bătuta.” Inceputul la 8 ore seara. Bilete de persoană 3 fl., de familie de 2 membri 3 fl., de aici în sus de fiecare membru 1 fl. Ofertele maritimose se vor primi cu mulțămă și se vor cuita pe cale diaristică.

—x—

Astă seară Mercuri, trupa germană va juca „Ein Tropfen Gift,” dramă în 4 acte de Óskar Blumenthal.

—x—

„Ellenzék” se umflă ca curcanul de mână, că un oficer din Arad, mergând la casina oficerilor unde este și un birt, a tăiat în bucăți o tinichea cu inscripție maghiară. Oficerul se fi strigat: „Aicea nu putem suferi nimic ce este maghiar.” „Er „Ellenzék” shiără: „In Ungaria se în pustietatea Africii sunt oficerii austriaci? Zadarnice sunt toate nisuițele noastre de împăcare cu armata austriacă.” — Mare focu au „patrioții,” că mai vedu armată comună. Dér voru rămâne cu focul la inimă.

—x—

După o statistică nouă în Europa sunt 300,000 de ómeni orbi.

Academia Română.

Raportul secretarului general

asupra lucrărilor Academiei Române în decursul anului 1885—1886.

(Fine.)

VI. *Colecțiunile.* Colecțiunile Academiei au continuat a crește foarte mult și în decursul anului încheiat. Biblioteca, cu colecțiunile sale de cărți tipărite, manuscrise și documente, s'a îmbogățit prin numeroase donațiuni, pe lângă cele ce s'au putut procura cu ajutorul sumelor puse în buget spre acest scop. De asemenea s'au dat cele mai mari silițe pentru punerea lor în bună orinduială și pentru facerea cataloanelor, întru cât a fost cu puțință în condițiunile în care se află localul și personalul cancelariei. Comisiunea Bibliotecii va comunica Academiei relațiunile mai amănunțite asupra stării și progreselor bibliotecii. Aici voi aminti următoarele:

1. Răposatul membru onorariu al Academiei și cunoscutul filo-român Ubicini, prin testamentul său, a lăsat totă biblioteca sa Statului român. Ministerul Instrucțiunii publice a dispus ca această bibliotecă să se deie Academiei. Biblioteca a fost primită la 14 Martie 1885. Ea se compune din 1049 volume tipărite și 8 manuscrise. Cărțile au fost regulate și introduse în cataloanele bibliotecii.

2. D-lu Generalu Pencovic a dăruit Academiei o prețioasă colecție de cărți românești în număr de 809 volume. Această colecție, adunată în decurs de mai mult ani, este compusă mai cu seamă din cărți și broșuri publicate pe la sfârșitul secolului trecut și în întâia jumătate a celui prezent. Intre ele se află multe adevărate rarități bibliografice române. Colecțiunea D-lui Pencovic s'a primită la Academie la 12 Mai a tr. și s'a instalat și catalogat.

3. D-lu C. Hepites dela Brăila, prin scrisoarea co-

municată în ședința dela 6 Septembrie, a făcut cunoscut că dăruiește biblioteca sa Academiei. Așteptăm numai timpul favorabil, în care donatorului i-ar conveni a o preda.

4. Ministerul Instrucțiunii publice în vâra anului trecut, a aprobat a se aduce pentru Biblioteca noastră colecțiunea de cărți, cari s'au aflat în vechea biserică a Mitropoliei din Târgoviște. Biblioteca noastră s'a îmbogățit astu-fel între altele cu trei prețioase cărți din prima epocă a tipografiei în România, adică din întâia jumătate a secolului XVI.

5. Colegul nostru D-lu N. Cretulescu, profitând de petrecerea sa în capitala Rusiei, a isbit a căpeta pentru Biblioteca noastră foarte bogate colecțiuni de publicațiuni dela Archivele imperiale din Moscva și dela Universitatea din Petersburg, stabilind în același timp relațiunile de schimb pentru publicațiunile Academiei noastre și ale acelor instituțiuni.

6. În urma călătoriei în Galiția făcută de Bibliotecarul Academiei, după cum s'a arătat mai înainte, s'a intrat în relațiunile de schimb și cu Institutul Ossolinski din Lemberg.

7. În urma unei invitații ce ni s'a făcut, aceleași relațiuni s'au stabilit între Academie și Ministerul de lucrări publice și comerț din Mexico.

8. Subscribul a avut plăcere a dăru în decursul anului pentru Biblioteca noastră o colecție de manuscrise românești și cărți tipărite.

9. La 2 Aprilie 1885 s'a sancționat legea, prin care se obligă toate tipografiile din țară a trâmte Academiei precum și bibliotecelor centrale din Bucuresci și Iași câte 3 exemplare din toate imprimaturile lor. În urma acestei legi s'au primit, pe lângă o mare colecție de jurnale, peste 400 de volume și broșuri. Această lege va înzestra pe viitor cele trei biblioteci cu colecțiuni complete de tot ce se publică în țară.

10. Colecțiunea numismatică a crescut foarte mult și în anul trecut. Suma pusă în buget pentru cumpărare de monete a fost departe de a pute satisface trebuințele în fața ofertelor ce ni s'au făcut. Spre a veni în ajutorul acestei dificultăți D-nii Gheorge Gr. Cantacuzino și Ioan Calinderu au donat cel dintâu 800 și al doilea 500 lei, pentru cari Academia le-a exprimat mulțămirea sale cele mai vii. În urma neorînduiei, în care ajunsese colecțiunea numismatică cu ocaziunea incendiului, monedele au început a fi din nou clasificate și descrise.

VII. *Concursurile.* Pentru anul curent erau publicate concursuri pentru două premii anuale:

1. La concursul premiului Năsturel-Herescu de 4000 lei s'au prezentat următoarele publicațiuni, cari au fost trâmse membrilor comisiei spre studiere:

V. Gr. Borgovanu, *Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv.* Gherla 1885. — V. Gr. Borgovanu, *Antia, a doua și a treia carte de Aritmetică pentru școlile populare române.* — Th. Alexi (Stanu Pârjol), *Mórtea lui Mihai Viteazul.* Tragedie în 5 acte. Brașov 1881. — G. Dem. Teodorescu, *Poesii populare române.* Bucuresci 1885. — Ar. Densușianu, *Istoria limbii și literaturii române.* Iași 1885. — G. G. Meitani, *Studii asupra constituțiunii Românilor,* Fasc. X. Bucuresci 1885. — Gr. H. Granda, *Miosotul, Poesii.* A 4-a ediție. Bucuresci 1885. — Gr. H. Granda, *Fulga sau ideal și real.* A 8-a ediție. Bucuresci 1885. — Ionu al lui G. Siera, *Codicele Voronețeanu,* cu un vocabular și studiu asupra lui. Cernăuți 1885.

2. La concursul premiului Lazăr s'au prezentat următorii concurenți, a căror lucrări au fost asemenea trâmse comisiei:

Col. A. Costiescu, *Equerul grafometru sau Qua-*

drantul de companie. — I. I. Pușcariu, *Supra structura de cale metalică cu studiul unui nou sistem.* Bucuresci 1885.

3. La concursul premiului Heliade pentru cea mai bogată colecție de arii populare române s'a prezentat un singur concurent, d-lu Vulpianu. Colecțiunea de arii prezentată a fost pusă la dispozițiunea comisiei însărcinate cu studiarea ei.

VIII.

Ca încheiere a acestei scurte relațiuni asupra activității Academiei în decursul anului trecut, am onore a vă expune în următoarele resumatul operațiunilor casei Academiei pentru anul bugetar 1885—86.

Secretarul Generalu

D. Sturda.

DIVERSE.

NECROLOGU. — *Stoianu Mihalovits*, comerciant, în 17 (29) Martie a. c. după grele suferințe și împărțit fiind cu sfințele taine și-a dat sufletul în mâinile Creatorului în etate de 76 de ani. Rămășițele pămâtesci ale decedatului s'au așezat spre eternul repaus în cimitirul bisericii grecesci St. Treimi din cetatea Brașovului.

Fiă-i țărina ușoră!

Critică englescă. — Actrița Abrams din Londra intentase nu demult un proces în contra lui Hudson, critic teatral, care scrisese într'unu diaru despre ea următoarele: „Dómna Abrams ne aduce aminte cercetările profesorului Schliemann, pentru că ea este o adevărată — anticitate.” Judele în zadar s'a nisuit a liniști pe actrița cu aceea, că anticitățile nu sunt desprețuite, ci cu cât sunt mai vechi, cu atât sunt mai scumpe. Actrița supărată răspunde, că publicul ce vine în teatru nu se ocupă cu archeologia și aduce: când a apărut despre mine aceea critică, de atunci primesc, în toate zilele mai multe scrisori anonime, în cari mă întrebă că ore nu se află pe mine inscripțiuni latinesci?” În sfârșit judele i-a împăcat pe amândoi. În ziua următoare Hudson scrisese despre actrița următoarele: „Suntem informați, că Dómna Abrams în curând își va serba onomastica sa de 18 ani. Băieții și nepoții ei se vor aduna cu toții cu această ocaziune.”

BIBLIOGRAFIA.

Catechismul pentru horticultură, compus de *Andreas Buchholzer*, învățător în Brașov, și dat de librarul Heinrich Zeidner, a eșit zilele acestea de sub tipar. Cuprinde 18 capitule cu 72 de pagini și costă numai 30 de cruceri. Devenind obiectul grădinarului necesar și de mare importanță și în școlile noastre, acestu opusor pte servi învățătorilor ca un bun conducător, fiindu totodată lucrat pe baza unei experiențe îndelungate pe terenul acesta. Autorul tractează într'unu mod practic și ușor: despre diferitele soiuri de pomi, despre pământul potrivit singuraticilor pomi, despre nobilitatea lor, despre multele bóle de pomi, precum și despre modul delăturării acelor, despre ferirea pomilor de animale stricacioase, despre culegerea și conservarea pomelor, despre folosul cel mare al acestora ș. a. Deci se recomandă această cartică. Și avându ea căutare și trecere și între învățătorii noștri, autorul e dispus a o traduce și în limba românească.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

De aceea dér se alegem din toate cărțile, ce întruțesc literatura, pre cele mai potrivite scopului. Trebuie să ne desbrăcăm odată de stricaciosul obicei d'a pune totu atâtă preț pe orice carte vei lua în mână. Păcat de timpul pierdut și de ochii stricați. Până acum mai că nu s'a purtat grije serioasă de alegerea materialului și a cărților menite pentru cultura tineretului și poporului nostru preste totu. Am vedu pe la țerguri mulțime de ómeni imbulzindu-se pe la șetre, la așa numitele librării ambulante și cumpărând câte cărți stricacioase aruncate în public de autori cu creștere și cultură îndoișă: scrieri de tentațiune, de colportaj, aventuri tâlhăresci, crime etc. Și ceea ce e și mai trist, puțin sunt acei ómeni pricepători, cari s'au gândit, că e nevoie de o acțiune energică și concentrată spre a pute abate pe părinți și alți ómeni d'a nu oti și a nu permite în mâna copiilor și tinerilor asemenea cărți periculoase. Dér veți chiar sumă de cărți poreclite didactice, unele mai rele decât altele, vrednice de aruncat în foc; apoi câteva romanuri și novele, care pe lângă aceea că sunt scrise într'o limbă stricată, mai urmăresc și tendințe centrifugale, producându în educațiunea noastră preste totu un haos cumplit.

Compunerea unei cărți de cetit este totu ce pte fi mai greu: asta trebuie repetată totdeauna pentru înțe-

legerea și acelor nențelegători. Dér alegerea este peste măsură grea, adică alegerea bucăților de cetit, ca să corăspundă trebuințelor cetitorului.

În reflecșiunea atatoru idei mă găsesc, când m'am cugetat la literatura noastră poporală, revocându-mi iute și degrabă în memoriă impresiunile, ce mi-au causat unele cărți scrise pentru biblioteca noastră poporală.

Voiu schița deci în cele următoare unele puncte de vedere ca condițiuni prealabile la compunerea și alegerea cărților de cetit, ca mai la urmă se putem înțelege, cari cărți merită a fi date în mâinile junimii adulte și cari în mâinile etății virile de mai târziu, și cari trebuie eschise cu totul de pe terenul educativ.

La judecarea cărților populare scrise pentru junime și pentru popor în genere — ca la orice carte de lectură și învățătură — trebuie să se ia în considerare strictă și mai de aproape: 1. cuprinsul, 2. stilul și 3. forma.

Vom trebui să recunoscem încă din capul locului ca prima condițiune: scrierile populare menite pentru junimea de ambele sexe și pentru popor în genere trebuie să fiă de cuprins moralu. Ca morale nici într'unu chip nu se pot desemna scrieri, cari înfățișază cetitorilor totu numai eroi și eroine, cari sunt recompensați cu bunătățile Chanaanului, unde curgea lapte și miere, grămădiți de mai mari cu funcțiuni și onoruri

eră de Dumneșu cu toate fericirile pămâtesci și ceresci gândite și negândite — vedute și nevedute. Astfel de scrieri constituiesc mai mult unu pericolu.

Ce este adevărat și bun să se descrie cu tragere de inimă și cu color viue dér nu ajunge ca să i se permită cetitorului să admire numai acestu bine gândit în potența cea mai înaltă: ci trebuie să i se arate și calea, trebuie însoțit și ajutat. Cu alte cuvinte să i se ofere junelui descrițiunile de caractere și exemple, de subiecte cu adevărate mulțumiri, împliniri de datorii cu fidelitate, cu adevărate iubiri părintesci și fiesci; mai rar descrieri unde abnegațiunea și sacrificiul pentru o persoană se pentru unu ideal să fiă deprinse în color pre triste, pre posomorite, din simpla cauză, că omul în anii frageți ai copilăriei și pubertății sale are mai multă nevoie de încurajare în lupta pentru esistență, decât să se vestejescă pre de timpuriu printr'o iconă prea înfiorătoare a vieții noastre omenești. Descrițiunea și istorisirea să se facă într'unu modu câtu se pte de sincer; modul de predare să fiă alesu, nobilu și de totului totu naturalu, cu atragere, iubire și claritate, — ca prin acesta adevărul internu cuprinsu în istorisirea și espunerea sugetului să se pte deplin și să se înțelegă deplin fără să lase urme de îndoielă în sufletul și mintea cetitorului, ci scopul să se ajungă pe deplin. (Va urma).

Cursul la bursa de Viena
din 30 Martie st. n. 1886

Rentă de aur 4%	103.05
Rentă de hârtie 5%	95.05
Imprumutul căilor ferate ungare	152.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	100.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	127
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	115
Bonuri rurale ungare	105
Bonuri cu cl. de sortare	103
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	105
Bonuri cu cl. de sortare	104.80
Bonuri rurale transilvane	104.80
Bonuri croato-slavone	104.75
Despăgubire p. dijma de vinu ung.	100
Imprumutul cu premiu ung.	121
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123.80
Renta de hârtie austriacă	84.90
Renta de arg. austr.	84.95
Renta de aur austr.	114.20
Losurile din 1860	139.75
Acțiunile băncii austro-ungare	87
Act. băncii de credit ung.	304.25
Act. băncii de credit austr.	298
Argintul — Galbin	5.93
Impărătesci	999
Napoleon-d'ori	999
Mărci 100 imp. germ.	61.65
Londra 10 Livres sterlinge	125.70

Bursa de București.
Cota oficială dela 17 Martie st. v. 1886.

Cump.	vend.	
Renta română (5%)	92 1/2	94 1/2
Renta rom. amort. (5%)	95 1/2	96 1/2
convert. (6%)	88	89 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	31 1/2	33
Credit fonc. rural (7%)	102 1/2	103 1/2
" " " (5%)	86 1/2	87
" " " (7%)	99 1/2	100
" " " (6%)	92 1/2	93 1/2
" " " (5%)	83	84
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14 3/4	14
Bancnote austriace contra aur.	2.00	2.03

Cursul pieței Brașov
din 31 Martie st. n. 1886.

Bancnote românești	Cump. 8.67	Vend. 8.70
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'ori	9.97	10
Lire turcești	11.20	11.30
Imperiali	10.20	10.30
Galbeni	5.86	5.90
Scrisurile fonc. „Albina”	100	101
Ruble Rusești	124	125 1/2
Discontul	7—10 %	pe an.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se pot face cu începerea dela 1 și 15 ale fiecărei luni, mai ușor prin mandate postale.

Adresele ne rugăm a ni se trimite exact arătându-se și posta ultimă.

PREȚUL ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni	3 fl. —
„ șese luni	6 fl. —
„ unu an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

pe trei luni	10 franci
„ șese luni	20 „
„ unu an	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Tarifa anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.
Pentru inserțiuni și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețiri se acordă următoarele rabate:

Pentru repețiri de 3—4 ori	10%
„ „ „ 5—8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repețiri în sus	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se face în-voir și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Avis d-loru abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS.”

Bilanțul anual

din 31 Decembre 1885 alu societății

„Albina” institutu de credit și economii în Sibiiu.

Active.

fl. cr.

Cassa în numărară	58,248.73
Monetă	6,334.45
Cambie de bancă	1,212,086.32
Imprumuturi pe ipotece:	
a) în scrisuri fonciare	1,026,664.52
b) în numărară	77,074.29
Credite fixe	123,685.77
Avansuri pe efecte publice	102,946.03
Credite de contu-curentu	60,304.04
Imprumuturi pe produse	7,269.40
Cassa institutului și diverse realități de vânzare	125,604.66
Effecte publice	170,841.07
Effectele fondului de garanță ale scrisurilor fonciare	222,701.49
Effectele fondului de pensiu alu funcționarilor institutului	15,652.90
Mobillară	5,166.86
după amortisare de	516.69
Diverse conturi debitoare	87,924.25
Total	fl. 3,301,988.09

Passive.

fl. cr.

Capitalu socialu	
3000 acțiuni à fl. 100	300,000.—
Fondulu de rezervă alu acționarilor	46,640.17
Depuneru pentru fructificare	1,749,780.88
Scrisuri fonciare în circulațiune	970,300.—
Scrisuri fonciare eșite la sorți în circulațiune	1,800.—
Fondulu de pensiu alu funcționarilor	15,756.58
Dividende neridicate	1,700.—
Cambie de bancă reescomptate	128,298.69
Interesele anticipate pro 1886	13,849.13
Diverse conturi creditore	29,550.33
Profitu curatu	44,312.31
Total	fl. 3,301,988.09

Sibiiu, 31 Decembre 1885.

Șulufiu m. p.,
membru alu direcțiunei.

Ioană Popa m. p.,
membru alu direcțiunei.

P. Cosma m. p.,
directoru executiv.

Iosif Lissai m. p.
comptabilu.

Subsemnatul comitetu am esaminat bilanțul presentu și confrontându-l cu registrele principale și auxiliare ale societății ținute în buna regulă, l'am găsit în consonanță cu aceleași și exactu.

Sibiiu, în 17 Martie 1886.

Comitetulu de supraveghiere:

Dr. Aurel Brote m. p. Michail Kabdebo m. p. Corneliu Tobias m. p. N. Frateșiu m. p.